

УДК 75.03

Лілія ЯКИМЕЧКО

аспірантка ЛНАМ

ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС ПАРАСКИ ХОМИ: ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Якимечко Л., 2015

<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.33921>

Анотація. У статті надано характеристику художньої мови відомої сучасної мисткині декоративного розпису Параски Хоми. Художній аналіз розписів здійснено за критеріями техніки, композиції, колористики, стилістичних рис. Коротко проаналізовано розвиток авторського стилю, вказано чинники його формування та фактори творчих інспірацій художниці, серед яких важливе місце посідають народне мистецтво Покуття та музично-пісенна творчість.

Ключові слова: декоративний розпис, квітково-рослинні мотиви, авторський стиль, техніка виконання, колорит, художньо-виражальні засоби.

Українське народне мистецтво в своїй різноманітності народних ремесел і художніх проявів формувало та надалі служить інспірацією для талановитих творчих особистостей — і народних майстрів, і професійних художників. Не залишилося воно поза увагою також у творчості самотутніх митців. Саме в українському мистецтві ХХ ст. яскраво проявилися такі самотутні постаті як М. Приймаченко, К. Білокур, Г. Собачко-Шостак, П. Власенко та багато інших.

Однією з самотутніх постатей, що сформувалася на ґрунті культурно-мистецького середовища Покуття, є Параска Петрівна Хома, майстриня декоративного розпису на папері із с. Чернятин Городенківського району Івано-Франківської обл., що вже понад 45 років займається творчою діяльністю. Історико-етнографічний регіон Покуття, в якому проживає та творить художниця, відзначається своїми особливостями орнаментальних мотивів і композиційних прийомів у народних ремеслах, а також особливостями фольклору, традицій та побуту населення. Безумовно, ці складові мали безпосередній вплив

на формування творчої особистості Параски Хоми. Водночас, самотність художниці має яскраві індивідуальні ознаки, що проявляються в особливостях авторської манери, техніки та композиції декоративного розпису, що не було поширеним явищем у народному мистецтві Покуття ХХ ст. Творчість П. Хоми зараховують до напрямку народного примітиву, особливо того та малодослідженого явища в українському мистецтві. Дослідження авторського стилю художниці інформативно та фактологічно збагатить цей напрям.

Про П. Хому протягом багатьох років її творчої діяльності написано багато статей, автобіографічних розповідей, відзнято три фільми, її творчість зазначена в мистецьких альбомах і енциклопедіях. Біографія та твори майстрині включені до навчальних програм дитячих художніх гуртків. Однак за весь період творчого шляху не здійснено повноцінного мистецького аналізу з характеристикою художньої мови, тематично-жанровою класифікацією творів, авторськими інспіраціями та взаємозв'язком творчості художниці з народним мистецтвом і культурно-мистецьким середовищем загалом. Отже, метою нашого дослідження є аналіз художньої мови П. Хоми за критеріями техніки, композиції, колористики, а також надання характеристики творчості художниці та основних чинників формування її авторського стилю для подальшої реалізації комплексного мистецтвознавчого дослідження, присвяченого творчості П. Хоми, що досі не було здійснено в українському мистецтвознавстві.

Першими професійними поціновувачами таланту майстрині були художник Юліан Савко та директор Львівської національної галереї мистецтв Борис Возницький. Саме завдяки їм відбулася перша персональна виставка художниці у Львівській галереї мистецтв у вересні 1968 р. Після цієї події розпочалась активна творча та виставкова діяльність художниці. Інформація про творчість П. Хоми здебільшого обмежувалася та надалі обмежується газетними статтями з оголошенням виставок та інтерв'ю, журнальними публікаціями з ілюстраціями розписів, стислими біографічними відомостей в каталогах і енциклопедіях. Серед авторів, що описували біографію та творчість П.

Хоми, слід особливо відзначити В. Качкана, В. Франківа, М. Яновського, Д. Пронича [1]. Їхні публікації дають важливі деталі з життя та творчості мисткині, проте здебільшого в описовому, белетристичному стилі. Ранній період творчості охарактеризував В. Бабієй та Ф. Петрякова (1970) [2, с. 54-57]. Тут коротко описано біографію, проаналізовано техніку, композицію та художні риси творів. Інша коротка характеристика творчості майстрині зазначена в праці М. Кириченка “Український народний декоративний розпис” (2006) [4]. Також багато митців, культурних діячів і мистецтвознавців відгукувалися та давали художній аналіз творчості П. Хоми. Попри всю цінність таких думок, вони є загальною характеристикою творчості й не формують цілісного мистецтвознавчого аналізу. Кількість розписів художниці приблизно сягає п’яти тисяч. Такий великий обсяг творів потребує аналізу та тематично-жанрової класифікації. Актуальність дослідження підсилюють загублені та втрачені роботи раннього періоду, а також вплив великої кількості робіт художниці на мистецьке середовище, жанр декоративного розпису та творчість окремих митців.

Декоративні композиції П. Хоми складаються з квітково-рослинних мотивів, часто трапляються птахи, рідше — плоди у вигляді грон калини, колосків пшениці та інших символічних для української культури предметів. Твори майстрині мають кілька основних тематично-жанрових груп. Улюблена тематика — українські пісні та поезія. Це те, що найбільше хвилює та надихає. Мелодію пісень і лірику художниця відтворює авторською “мовою квітів”. До інших тематичних груп належать: природа, традиції, побут, історія, національна ідентичність і релігія. Варто зазначити, що в українських піснях, на думку багатьох дослідників, відображені найяскравіші риси українського характеру, значну частину серед яких посідають емоційність, любов до рідної землі, споглядання та замилювання красою природи. Цим рисам присвячені вже значні дослідження українського кордоцентризму, антеїзму та ментальності. Неважко віднайти ці риси і у творах художниці. Емоційність виражається насиченим колоритом і пишністю квіткових мотивів; краса природи виражена в численних і неповторних поєднаннях реалістичних

квіткових образів, що служать інспірацією художниці протягом багатьох років. Водночас у творчості П. Хоми домінують риси народного мистецтва. Оскільки майстриня практично з дитинства займалася вишивкою, шиттям, в'язанням, бісероплетінням, хатніми аксесуарами та улюбленим малюванням, естетичний смак художниці сформувався на ґрунті орнаментики, вишивки, народного строю та народних ремесел Покуття. Для прикладу, мистецтвознавець Ф. Петрякова, ще в ранньому періоді творчості художниці, даючи характеристику авторському стилю, зазначала, що “багатство чернятинського народного костюма дає змогу говорити про місцеві художні традиції, які, безперечно, брали участь у формуванні смаку і справжнього народного темпераменту Параски Хоми” [2, с. 55-56].

У дослідженні авторського стилю художниці першочергово звернемося до художнього аналізу робіт за критеріями техніки, композиції та колористики. За технікою виконання робіт художниці близькі до українських декоративних розписів. Мисткиня виконує розписи винятково на папері. Початковий етап — це рисунок олівцем, починаючи його від центру паперу в напрямку до країв. Часто в центрі художниця зображає великі за розміром домінантні квіти, що виступають композиційним центром, і далі навколо них зображає дрібніші за розміром елементи, завершуючи таким чином композицію. Цікаво, що художниця є лівша і всі роботи малює самою лівою рукою. Формат паперу здебільшого вертикальний, проте часто трапляються горизонтальні композиції. Наступний етап після рисунку олівцем — нанесення фарби. Мисткиня використовує гуаш, інколи найсвітліші тони заповнює аквареллю. Першими наносить світлі тони, поверх них — темніші. Для надання світло-тіньової градації використовує два-три відтінки одного кольору. На ранньому етапі творчості, при пошуку власного стилю, мисткиня інколи використовувала контрастні кольори в одному елементі форми, а також багато крапок, рисок і ліній, що застосовувались як штрихування для передання світлотіней і об'ємів, і водночас були композиційним заповненням великих площин. Третій завершальний етап розпису — нанесення контуру, що завжди присутній у роботах. У ранньому періоді

творчості майстриня використовувала поліхромний контур, що відповідав найтемнішому відтінку кольору квітки чи рослини й наводився вже по заповненій фарбою площині. На пізніших етапах творчості використовує гуашевий контур коричнево-червоних відтінків, що завжди є контрастним і найтемнішим кольором у роботі. Контуром майстриня обводить усі площини та з його допомогою завершується побудова форми.

Усі роботи художниці виконані у фронтальній композиції, де елементи зображення розташовані на одній площині паперу без живописних прийомів глибини та об'єму. Форма передається за допомогою градації двох-трьох колірних відтінків і контуру. Зображення виконані в графічній манері з наданням переваги контрастним колірним площинам і лініям. Композиція творів мисткині також насичена колірно та площинно з вираженими рисами декоративної орнаментальності. Досліджуючи художньо-композиційну структуру робіт, можна спостерігати творчу еволюцію художниці, поєднану з багатством і сталістю художньої мови.

Аналіз художньо-композиційних і стилістичних рис творчості майстрині здійснимо на прикладі картин з різних періодів. Особливо близькими за композиційною побудовою є картини: “До свята урожаю” (1988) та “Соняшники, колоски та маки” (2008). Часовий проміжок у двадцять років — значний період у творчості, проте в цих роботах спостерігаємо сталість авторського стилю. Порівнюючи роботи з різних періодів творчості, можна стверджувати, що більшість робіт раннього періоду, тобто пешої половини 70-х років, попри певні композиційні та образні пошуки, таки відзначається вже виробленим авторським стилем. Причиною такої авторської сформованості є самотня творчість, що шукала собі шлях до вираження в складних побутових умовах протягом важкого дитинства та юності, сповна реалізувавшись у авторський стиль вже в зрілому віці.

На противагу відсутності професійної художньої освіти, майстриня вміло вирішує питання компоновання елементів у загальному образі картин. У більшості робіт яскраво виражені композиційний центр чи домінанта, що його заміняє. Найчастіше це контрастні за кольором і розмірами квіти, птахи, зрідка

тематичні предмети, що розташовані в центрі картини, часто симетрично один до одного. Навколо композиційного центру чи домінанти художника органічно вписує решту елементів, що підпорядковуються структурі композиції, з притаманною їй ритмічністю в поєднанні елементів. Картини “До свята урожаю” (1988) і “Соняшники, колоски та маки” (2008) відображають характерну для авторки композиційну схему. У цих квітково-рослинних композиціях домінантою виступають квіти соняшника, розташовані в центрі композиції, що виділяються своїми масивними формами, жовто-багряними пелюстками та строкатою серцевиною. Навколо них розташовані різноманітні квіти, зелень і колоски пшениці. Особливо контрастують червоні маки, дрібніші фіолетові квіти, схожі на фіалки, рожеві суцвіття, що нагадують конюшину та невідомі квіти з світло-голубими пелюстками та жовтими серцевинами, можливо, так художниця зобразила один із сортів ромашки.

Проаналізуємо компоненти та засоби композиції у творах художниці. До основних компонентів композиції, що присутні в розписах майстрині, належать: форма, лінія, пляма та колір. Форму розглядають у двох аспектах: як форму подання образотворчого матеріалу з певним рівнем реалістичності, нереалістичності чи стилізованості, а також як формат твору. Твори П. Хоми мають рівень стилізації природних форм, співвідносний з традиційними рисами українських декоративних розписів ХХ ст., основними серед яких є: стилізована спрощеність рослинно-квіткових мотивів, симетрія, ритмічність, узгодженість другорядних елементів композиційному центру чи домінанті, насиченість кольору та колірний контраст. Акцентом у композиції твору художниці часто служить крапка, що гармонійно доповнює створені образи, завдяки контрастному колірному вирішенню сприяє додатковій виразності та декоративності. Іноді крапки переходять у риси, що ще більше підсилюють графічність. Лінії в роботах відведено особливо важливу роль. За допомогою лінії художниця окреслює площину та в кінцевому результаті — форму. Лінія також створює контур і силует. Пляму, як елемент композиції, найдоцільніше розглядати в колірному аспекті, тому що мазки мають чітку форму та на-

прямок, підпорядковані образному задуму майстрині. У цьому випадку синонімом плями є визначення “колірна площина”. Така площина є чітко окресленою лініями, а в композиційному тандемі створює форму певного елемента картини, найчастіше — це квіти та рослини.

Колір є важливим та неодмінним компонентом композиції в творах П. Хоми. Художниця майже не використовує ахроматичних кольорів. Чорним не користується взагалі, вважаючи його кольором негативу чи смутку. В одному з газетних інтерв'ю майстриня висловила: “Чорними фарбами я не маю. Використала їх лише раз на картині, присвяченій Чорнобилю. Дуже шаную землю, з якої все проростає, але кольори підбираю світлі, веселі, аби додавали радощів життю” [5]. Білий колір у розписах художниці виступає фоном і незначними акцентами в композиції, інколи кольором квітів. Він також відображає спорідненість з традиціями українських настінних розписів, де побілена стіна української хати служила найкращим тлом малюнка.

Формування та вдосконалення колориту розписів художниці, як і авторського стилю загалом, відбувалося на ранніх етапах творчості, коли палітра обмежувалася базовими кольорами, змішаними між собою, або розведеними білилом для градації відтінків. У пізніших роботах, вже від середини 1970-х років, палітра набуває більшої різноманітності та складності кольорових сполучень і їхніх тонів, а також більш гармонійного поєднання кольорів у композиції. Якщо в ранніх роботах майстриня експериментувала з кольоровим фоном і структурою композиції, то на пізніших етапах сформувалася стала композиційна схема та певна досконалість поєднання кольорів, де складні кольорові тони вдало поєднуються в розписах. Колорит творів художниці побудований на контрастах. Загалом, такі контрасти за кольором і світлотою в композиційній структурі розписів справляють враження динамічності та пульсуючої ритмічності.

Для П. Хоми притаманне використання великої кількості хроматичних кольорів. Майстриня, володіючи добрим відчуттям кольору, за допомогою змішування кольорів створює на-

сичені й водночас достатньо світлі тони та гармонійно поєднує їх у композиції. Найпоширенішими кольорами в композиціях художниці виступають різноманітні тони зеленого — від теплого жовто-зеленого до глибоких, холодних синьо-зелених тонів; червоного, що варіюється від насиченого оранжевого до темно-червоних, пурпурових і фіолетових тонів. Жовтий колір у розписах має спектр від світлих охристих тонів до насичених жовто-оранжевих. Різноманітні тони зеленого, що найбільше присутні в роботах, врівноважують емоційну теплоту жовто-червоних тонів. Синій і голубий використовуються рідше для забарвлення квітів, проте також відіграють важливу роль у гармонізації температурного балансу композиції. Для прикладу, на обраних картинах “До свята урожаю” (1988) та “Соняшники, колоски та маки” (2008) дрібні квіти, що розташовані навколо центральних домінантних соняхів і маків, забарвлені в синьо-голубі та пурово-фіолетові відтінки, таким чином додаючи повноти та візуальної глибини колориту композиції.

Колір як засіб композиції використовується для створення контрасту, виразності форми, а також гармонії та рівноваги. Парасці Хоми притаманне природне відчуття цих властивостей. Також за допомогою кольору художниця виражає емоційний спектр власних настроїв і почуттів. На одній з виставок на початку 2000-х майстриня зазначила, що малює не квіти, а думки та пісні, а квіти обрала як найкращий засіб образного втілення [6]. Оскільки колорит художниці характеризується значною насиченістю та багатством, можна стверджувати, що рівень емоційності пропорційний кольорам композиції. Музика, пісні та поезія служать особливо важливим джерелом інспірації для художниці, а кольори відіграють роль інструмента в переданні власних вражень від сприйнятого. Колірна гармонія в образотворчому творі має тотожності з гармонією в музиці. Так, сім нот відповідають семи кольорам світлового променя. У колориті образотворчого твору, як і в музичному відображається ритм, акцент чи наголос. Як тематично, так і композиційно розписи П. Хоми мають тотожності з пісенною та музичною творчістю. Художниця присвятила збірки українським пісням і поезіям, серед них серії: “Червона Рута”, “Каштани”,

“Чорнобривці”, “Ясени”, “Рушничок”, “Бабине літо”. В одному з інтерв’ю 1999 р. П. Хома, розповідаючи про свої нові роботи, зазначала: “Як і більшість попередніх, це переважно картини на мотиви наших українських пісень: “Хата моя біла хата”, “Мамина вишня”, “Моя Україна — червона калина”, “Яблуневий розмай”, “Вечірні троянди”... Я їх про себе так і називаю пісні-квіти. На одну пісню може бути й декілька картин. Спочатку в моїй уяві звучить мелодія, потім лягає на папір ескіз, зроблений олівцем, і тільки після цього добираються фарби” [3]. Таким чином, у своїх розписах художниця відтворює мелодії художніми засобами та передає власний спектр емоцій притаманною авторці мовою квітів.

Одним з найпоширеніших композиційних прийомів у розписах майстрині виступає дзеркальна симетрія. Однак ця симетрія у творах умовна й ніколи не була абсолютною. Вона створюється вільною рукою, з відчуттям пропорцій та естетики форми. На картині “До свята урожаю” (1988) соняшники, колоски та інші квіти розташовані майже дзеркально з вертикальною віссю симетрії. Квіти та рослини розташована пропорційно до осі симетрії, а отже, проявляються риси декоративності та орнаментальності. Соняшники та маки на картині 1988 р. зображені плавними, вигнутими формами, проте без складних ліній та надмірної деталізації форми. На противагу цьому в роботі “Соняшники, колоски та маки” (2008), хоч і простежується симетрія по вертикалі, проте значно умовніша, три соняхи виступають один з-за одного, переплітаючись невимушено та природно з іншими квітами. Квіти тут зображені більш хвилястими, нерівномірно вигнутими контурами, неначе розвіяні вітром. Це створює враження більшої реалістичності. Таке вільне компонування форми з плавними лініями та опуклими формами характерне для пізнішого етапу творчості 1990-2000-х років. Стилiстика творчості пізніших років набула, хоч і не значного, проте помітного нахилу до реалістичності, плавності в зображенні форм, м’якшими стали й колірні градації.

Роботи майстрині мають нахил до статички. Підтвердженням цьому є використання дзеркальної симетрії, де композиція творів є рівноваженою двома рівновагомими половинами. Навіть

при центрально-осьовій симетрії, де вісь повтору перебуває в єдиній точці — зазвичай, центрі кола, узгоджена колова ритмічність тяжіє до статички. Динаміка є найбільше вираженою при діагональній осі симетрії та зміщених, трансляційній симетрії, при якій елементи композиції поворюються вздовж однієї чи кількох осей симетрії на різному рівні, найчастіше в шаховому порядку. Наприклад, на картині “Яблуневий розмай” (1999), художниця зобразила птахів симетрично, проте на різних рівнях, що створило враження миттєвості, невимушеності, динамічності. Часто розписи з зображенням птахів відзначаються динамічністю зі зміщеним композиційним центром, асиметричністю та діагональним напрямком компонування форм.

Рівновага в картинах частково присутня за рахунок дзеркальної симетрії, оскільки дві половини роботи часто є однаково насиченими композиційно та колірно, а отже, врівноваженими. Також врівноваженість композиції відбувається завдяки контрасту форми та кольору. На тлі дрібної зелені, як правило, виділяються масивніші за формою та контрастні за кольором квіти, поєднуючись разом, створюють художній образ, де дрібні деталі підпорядковуються більшим, заповнюючи площину навколо них, довершуючи авторський задум. Контрастні, переважно теплі відтінки квітів оживляють прохолодну зелень листя. Отже, рівновага в роботах досягається завдяки рівномірному розподілу елементів по два боки від осі симетрії, а також завдяки чергуванню кольорів.

Гармонія у творах виражається в сталій авторській стилістиці, вдалій пропорційності, де елементи доповнюють одне одного в цільній композиції, не відриваючись від загального ритму картини. Як уже зазначалося, ритм у композиції художнього твору має певні тотожності з ритмом у музиці. Параска Хома здатна передати ритм музичних мелодій засобами художньої виразності в ритмічних поєднаннях квіткових мотивів. Ритм у розписах мисткині проявляється в чергуванні зображення кількох форм квітів, рослин, інколи птахів, що найчастіше компонуються вздовж вертикальної осі симетрії. Ритмічність також досягається завдяки чергуванню контрастних кольорів.

Незважаючи на самотність творчого таланту, для роз-

писів П. Хоми притаманна добре організована композиційна схема з вираженою цілісністю, рівновагою та підпорядкуванням другорядних елементів композиційному центру. Цілість у розписах майстриня досягає не тільки завдяки наявності композиційного центру у вигляді домінуючих квітів, що збігаються з віссю симетрії та центром аркуша паперу, але й завдяки принципу побудови композиції від центру до країв. Таким чином спостерігається певний рух від центру та органічне підпорядкування другорядних елементів головним. Для всіх робіт характерна насиченість і щільність у поєднанні форм. Поміж квітами й листям майже не проглядається тло, і всі форми поєднані таким чином, де кожен елемент гармонійно заповнює простір між сусідніми елементами. Це створює враження пишноти та багатства квіткових мотивів, хоча у своїй основі розпис побудований на чергуванні кількох основних форм.

Для розписів П. Хоми характерний закритий тип композиції. Хоча рух від центру назовні присутній у роботах, проте завдяки насиченості, щільності, композиційному центру розписи відзначаються об'єднаністю, спорідненістю форм у завершеному, єдиному образі. Стилзація як незамінний засіб у декоративних розписах також сприяє формуванню авторського стилю художниці, якому притаманне: типізоване зображення квіткових, рослинних і пташиних мотивів, авторське поєднання елементів у стилізованому букеті, де основу складають переплетені в плавних вигинах стебла, ваза, кошик чи просто симетрично укладене листя. Незалежно від композиції, природність руху знизу вгору рослинних мотивів завжди присутня в образах. Попри спільність художніх рис творів мисткині з мальовками та декоративними розписами, індивідуальність авторського почерку тяжіє до відпрацьованих мотивів, яким не притаманна особлива повітряність форм, як, наприклад, у петриківському розписі, але обмеженість і організованість колірних плям контуром близька до орнаментики вишивки, писанкарства, художньої кераміки, малярства на склі західноукраїнського регіону. Водночас певний натяк на мотив вазона зберігається в композиційній схемі мисткині, що споріднює роботи з настінними розписами.

Отже, здійснений у дослідженні аналіз авторської мови, техніки, композиції, стилістики розписів П. Хоми підтверджує приналежність мисткині до напрямку декоративних розписів; лежить у основі до розуміння її творчого способу мислення, естетичних смаків, світоглядних і ціннісних орієнтирів, а також служитиме матеріалом для подальшого аналізу причинно-наслідкових зв'язків мисткині з культурно-мистецьким середовищем. Творчість П. Хоми є прикладом сполучення усталеності, традиційності, водночас поєднаної з індивідуалізмом авторського почерку. Хоча художниця не безпосередньо наслідує традиції народних майстрів, не належить до кола наївних художників, однак заслужено посідає місце серед відомих самобутніх талантів ХХ ст., органічно доповнюючи та збагачуючи багатовекторний український мистецький простір і, можливо, служитиме інспіраціями і для навчальних програм декоративно-ужиткових спеціальностей, і для творчих пошуків молодого покоління митців.

1. Параска Хома : альб. // [авт.-упоряд. В. А. Качкан]. — К. : Мистецтво, 1983. — 95 с. : іл.; *Пронич Д.І.* Параска Хома / Дмитро Пронич // Народне мистецтво. — 1999. — № 1-2. — С. 36-38; *Франків В.* Нев'яучі квіти. Нариси, образок. (нарис про Параску Хому). / В. Франків. — Чернівці : Буковина, 1991. — 47 с.; *Яновський М.В.* Пелюсткова Веселка // Срібна пряжка : Розповіді про народних митців / Микола Яновський. — Ужгород : Карпати, 1980. — 260 с. : іл. 2. *Бабій В.* Малювальниця з Прикарпаття Параска Хома / Бабій В., Петрякова Ф. // Народна творчість та етнографія. — 1970. — № 1. — С. 54-57. 3. *Болотенюк М.* Параска Хома: Мені найкраще малюється на самоті і в свята: Інтерв'ю із народною художницею з Чернятина // Галичина. — 1999. — 18 груд. 4. *Кириченко М.А.* Український декоративний розпис : навч. посіб. / М.А. Кириченко. — К. : Знання-Прес, 2006. — 228 с. 5. *Крайній І.* Жоржини у чиновницькому павутинні / Крайній І. // Україна молода. — 2013. [Електр. ресурс]. — Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/regions/72/164/0/81576/>. 6. *Стефурак Н.* У храмі природи руку їй ставив Господь [Про персон. вист. П. Хоми в обл. краєзн. музеї] / Н. Стефурак // Галичина. — 2001. — 10 квіт.

Annotation

Liliya Yakymechko. Decorative painting of Paraska Thomas: artistic and compositional aspect. In the article have been characterized the artistic language of well-known contemporary artist of decorative painting Paraska Khoma. The artistic analysis of paintings have been accomplished by the criteria of technique, composition, coloring, stylistic features. Briefly have been analyzed the development of the authorial style, have been indicated the factors of its formation and the factors of artist's creative inspirations, among which an important place are occupied by the folk art of Pokuttya and music-song creation.

Keywords: decorative painting, flowering-vegetative motifs, authorial style, performance technique, coloring, artistic means of expression.

Аннотація

Лілія Якимечко. Декоративна роспись Параски Хомы: художественно-композиционный аспект. В статье представлена характеристика художественного языка известной современной художницы декоративной росписи Прасковьи Хомы. Художественный анализ росписей осуществлен по критериям техники, композиции, колористики, стилистических черт. Коротко проанализировано развитие авторского стиля, указаны факторы его формирования и факторы творческих инспираций художницы, среди которых важное место занимают народное искусство Покуття и музыкально-песенное творчество.

Ключевые слова: декоративная роспись, цветочно-растительные мотивы, авторский стиль, техника исполнения, колорит, художественно-выразительные средства.

Пісня квітучої землі. 1974 р.

До свята урожаю. 85.7x61.6, 1988 р.

Яблуневий розмай. 2002 р.

Соняшники, колоски та маки.
70x100, 2008 р.

Параска Хома